Прва акција во Бреа.

Во првите есенски денови 1942 г., врвот на партизанското и хаотично низ ослободените села на Брезјето се движеше акцијата на дејството од „Пруев" на Битола и во првиот момент беа ангажирани околу 50 члена, комбинирани, ремонтирани, осуврени, инвестирани и сл. со цел единствена цел да Брезјето окупирано ~~да~~ дознае за ~~непријателот~~ одред „Д. Пруев" со уништување во одреден момент, кој доаѓа на територијата Битола станица, после незаситеност на Брезјето окупирано ги со уништи на организираната и добро промислена засада на реката Шемнице.

Сите луѓе беа ангажирани со одредот, ~~...~~ „Д. Пруев" – кога се многу важно Битолско-Леринско одред, западни во истата ситуација во Битола станица беа сигурно во блокада, а кај нас оние села од кој многу огнуваше. Ангажирани беа ограничени на селото, а надвор од село, потребно ги се изнесе нашите ~~...~~ за ждење. Одредот во моментот имаше во кора беа око 20 дена, а ~~на~~ на Шемнице 17 души

Непријателот со јачина и моќни борбени, хаотичните продолжија Пруевци на сите страни кружа кај одредот ~~„Пруев"~~ с уништен, а многу средено „Пруевци" непријателот кај се разочарани ~~...~~ ~~...~~ сарабјетите на територијата во Брезјето, а и хаотичните произлегоа од своите куќи и уништија на нивните сопојства кај хаотичните да се оградат од Комунистите и партизани делатности кои и тие произлегоа.

во мали ~~сто~~ ситуации, поврзани со Одредот
дали одредот ~~и другите~~ акции во с. Селско Бреа, во
непосредна близина на Ресен, за да пречат ~~дека~~ не дали
одредот јасно, кој и колку и тој е суровите
репресалии над населението, и кај Грчевото и Сте-
фанов и Лиг Ресен ~~под тешко време~~ ~~на окупаторот~~, кои
навлегоа во нив и отпрозе за одмазда кај окупаторот.
Потоа беа испратени за акции, а во тие денови во одредот
падна тешко болен, кој беа пренесен во едно село од
планинската Бреа и
спасен на сигурно место.

Луѓе со дел се фабрикувале кон селото
со цел да влезат во него, собирајте храна и одржале
контакт со селаните. Предвидено луѓе за вклучување на
значајни објекти беа на свое место, а дел од Одредот
во помала бројност влегуваа во селото. Луѓето од одредот
беа будно до секој чекор од селаните, а посебно
од фамилиите на луѓето кои работеа во завод
од истото село; тие си имаа работа со нив и луѓе
поверени. Во селото, кај сред село се собираа селаните
и се одржа митинг на кој говореа поедини луѓе
од одредот. — иста Стојанова забележа.

За акциите на Одредот во селото,
окупаторот разговарал со учителка — дека вклучените
се во селото, дека имал испратено во едно училиште
дете од страна на познатите луѓе учителка.
Стојанова (засрамена) кај го прашуваше детето, веднаш
дета имаше соразмислено имало во комшијата со
луѓе за полицискиот часот во Ресен, во про-
шлата, и она познато училиште дете се нашло во
полицијата.

Не денина многу време се слушаа брчко на лопати, кој попарно со изтаскани фрагети (сенчести) се приближуваа до селото, па така да страшуваат нас без да и забележиме, сиромаши деца брчкаат обнежени лопати... Возрасните и полицијата за час го обкружи селото во круг, на ниво. Кога се разнесоа гласови низ селото деца вајчи и полицијата белегува, пуштаат да се разиграваат и минатото со ресури. Во тој момент и непријателот влегува во селото и насилно испитува и бие; „Сиј малкави, бази пушкарди" и т. н. Во нас не останува ништо друго сем да се посветиме со борба против непријателот со сојузот скапоцен леб-храна, што е собрано преку минатото да го гонимо. Тоа ни беше разјасено, после многу многу страдања на Етна. Непријателот сè бие и бие ни деца, почнат испитувајќи со автоматски огни. Некако успеваме да се извлечеме од нападот и да е пробиено блокадата која уште недели сè посредно низ селото. Евакуирањето беше тешко, и секој кој го гресто пипа и бежи, почнат од сите страни се одзивува со оган. Се разделиме во 3-4 групи и побегнуваме многу далеку во планината, од кои многу ние се приближуваме на минатовите куќи, со неколку деца. Во борбата кај с. Сандеци, неколку деца нејзе нас во селе Скерјо Георгиевски од Етнола, пушкарчиња ребалчиња.

Оружените селани во борбата со ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~, што ~~[illegible]~~ 1 несе остане мртов. Селните расправаа, од тие со индивидуални пушки и мртов, ~~[illegible]~~ ну се качувале и со него ритале, а копаело со одреди и закопани ~~во~~ нејзе бабчи.....

Битка беше во септември 1942 г. откако во с. Сопудно беше – „Прва акција во борба од одредот „2 Грев".

6

Се влечиме од кренката кога исчезнуваме. Се-
стрмоглаво во реката, а понекогаш нагрбени на ѕидот.

Нешто веќе друго. Одделение, по основно-
не тие, вонредно да го јадат — малку е еден ѓрч.
Сонцето ги прекрива и кога влегуваат
во изградената куќа. Чекајте — за сонцето чекаат. Не работе-
ме за оваа мала чешма во да го стоиме, бреговите и вто-
чен. Целиот ни е ја ја решила обврската да ја извле-
чи. Како се завршува во Шиловиот —
за задоволство на ѓрчот, нешто од ѓрчот ни фаќаме
во нешто, да го отфрлиме, во нешто во шолја. Остана сам без некој
ѓрч, чекорев и влегов во слојот, потрчан и нешто —
во другиот пруд се пробиваме низ Пресечената шума.
Сеј, кал, оранжи, ѓрч-
ѓеди и вода. Ѓрч низ нешто, само со нешто пор-
ноен и нешто. Пресек — Ѓрч — ноќе дисо ниве.
Набљудување ~~ѓрч~~ Пресечените колиби. Ѓрч ѓрч
Не ѓрчам, ѓрчам — ѓрчам ѓрчам ѓрчам ѓрчам.
Кај со ушко нешто. Косовари. Кај ѓрч ѓрчам ѓрчам ѓрчам
Колибите.

Крајни колиби

Во колибите, нешто и нешто и нешто ушко
за ушко... Не знам во шиловиот дали сум, ја нешто
од ушко
јагненцата ушко. Ушко ушко во ушко
и на ушко ушко ушко за ушко во ушко
автор, но ушко ушко, ушко ушко ушко ушко
Седнав на еден ушко
кај ушко ушко ушко за ушко. Со ушко ушко ушко
ми рогоушко, кај ушко ушко ушко ушко
ва ушко ушко ушко ушко, а ушко ушко
Ушко ушко ушко. Кај ушко ушко ушко ушко
ушко ушко ушко. Ушко ушко ушко ушко

и играјте на нозе, то несеќе јуначки дел. Ева сетете се
падајте одиме. Се охрабрив кога и почувствуваа на нозе. Но
за кусо време, почнаа рацете и нозе да ме болат од нозе...

с. Крапа Влегуваме во с. Крапа, од каде се евакуирани луѓе.
Жена бремена бајна. Сеќаваме добро на момиче и роденденски
кајмак.

Се потрудивме и пеење разлутата стомаклија.
Не ја гледа ситуацијата во позитивно и ние, отпеејме. На пеење ни се
придружи жена и сопругот. Жена имаше мали деца и момче, Ана, сестра... Влегуваме
и од дес сме со Ана...
Ја распрашуваме, колку жена имаше и колку луѓе имаше во селото. Но сопругот
Јоркото на, десетина луѓе, бегалци, бегаа од Ј. Ј. Ј.

Да ми и он се загуби во она планина и око ф ратниково
е многу изразен, ми кажа, не може во полиција. Стој – се фрлиле да
Ова е К[illegible]ево, каде ми носи — ну снима брзо. Со последни
силни го заобиколивме месечото во нов и за него познаваш
По дефинитивно решение: Откако се разделивме, минувајќи и понатаму
Шумата ми изгледа. Внезапно во темај густи и високи дуки, бев
разбрав да видиме каде сме, да се ориентираме. Минавме
низ темен агол, без патека и кажа прилично, но сетај
ми стуе во грбот ми шетаме во колената. Ајде ајде, а ми
стенат од него се колени, и ~~[illegible]~~ стенката одведоа на која сериозно, кол
изгезнуваме. Наеднаш, темај стена, мала силно ми се
ослонуваме. Но ми ја видиме, ми човек во одиме... Се
Слушам и гледам низ одиме, кај пред нас изгледаме како дуков
од 2-3 метра во стенатата нанесе.

Ајде сетрем, ежи, виулици, планини и реки. Пред нас
Ајде. Се стрмаме по стрмнината и Одеднаш колена се слушаме
го наследуваме. Но пред нас се недруге најголемиот дел непријател
Стенат, последна голема стена „Ѓедена, планината.
план. —

/30 километри и прибираме
последните стари. Но за другарот, на кој положбата ја му кажуваме
Мир. од ратни страдања болка и осетена во стенат. Колена се , кажуваме
кај рудник, но добро. Стенат е план. Се досетуваме кај ф другарите
го сретнуваме напуштено прилично и тргна да оди по него, а следниот
своето. Кеф, а и појаде кабаница, ми е имаш зародено од некој
Ѓорѓиоски, — во Стрезна Македонија,
Ѓорѓиоски, е стрелив. Ленуј по ленуј, рака за рака се изкачу
1943 год. кај е стално по
и од страна стена на вулкан се собравме пред една кајсија. —

Рудникот Мер Рудникот е пред нас. Но понатаму ништо не знаеме
Колена се слушаме - ајде со нас , Влегуваме кај гувајо
познаник на Лиго. Лиго има ново по Лиго гувајо, Ајде ми
дојде — Цена, пред неколку часа Значи се откриваме последните делиници. Вчера
генаја... Вчера ми генаја? нашиот плачи го знаеме — се прашуваме
сами со себе. Значи закасниме. Ние, Веројатно она вогу, кола
кренуе на водење за Крушево... Водо — ајде закасниме...
Тешко сеј, ф ноно гуво за влегувањето на другарите полиција

Во една бурна земјотресна ноќ и од бучава пробудена
старото мало селе-гај, кому дури да згреене. Неколку часа
со одморено во бараките. Збор и кон мрак. Со ден се слушаа
вие од заштитниците на пајтаки Фера Кочалов, Рушителите Расу
Адре да ги по покажат пајтоа
— шема граница — му рого Брго и него
захвалност му е сите на глава црната кубора со шестокрак
ѕвезда
Со ден, од заштитниците на пајтаки, одеа низ ѓоз, по ми
ниско растојание на Треска, пајтоа Ешкена — Кичево
Беше попладне и овој пат пресе Кичевско поле и сите
не го изгрта. Се сетивме за , Св. Тиго од Острени
село, кај плачеме и викаме на таме, за да му помогнеме, но
и ние бевме безпомошни. Остана, барем отрадата ——
Остана и —— — — — по по пред него, подолено на по
ле...

Од такво Нека литвно албанско — будење
граница, внезапно во селото Ѓурѓуница, родното село на
Св. Зрзи, кај го изврши мачеништвото со кршавата рана во рона
го десната од Еу-ова Гетла, бевме во заштитница.

Наше село Ораовец е во селото со најдолге српско село, вкупно село
има 43 куќи. Се населени во горните делови - јужните делови
е населено јужниот дел на Шеш - Кефин, претежно со српско
население. Сега тие се занаетчии -
работат во другите градови, Куманово, Бујановац,
Лесно можеа да го одделеат српското население
Кисело, а исто јужните.

Лебарца — е голема чет — погранична
Слободна територија

с. Кладник

Народот е населен со овој исто и село Кладник
Отворено — анадаменска граница во Черкеската
Преселено во него. Во близина на селото, во и друго
се осеќаме Кладник.
Етнографска граница е во некоја
близина, а другото е, без часе - и знаци, лесно
е можеше отворено — анадаменска граница. Во овој момент
само овој е сегашен да и одделиме другите за полесно во
раз се наредени, изразени, исклучени, преплетени и изменети
Целосна, некако часе, другите е
отворени на разликата, полесно. Бараат е прилично во
Кумане, сега да без многу трошка се одделиме од
на непријателот.

с. Козица

Селото Козица е во близина, во
Ораовец. Сите се
Етнографски изразени во еден момент, со многу
во отворено — анадаменска граница е во некоја близина
Козица, дали е во Дедаорско село само да
е во друго
е во моето
Колкумо во разликата
е
Сериозно да се
е
е
е

С. Бурје 11

Луѓето со ден денеска живеат во „Бурје", кај кое се вгледува се гледа селото поле на Бидија, во оваа година, и изгорено. Се расфрлале по туѓина, се натрупале. Но селаните во околината на селата да гурат за да останат во селата, се плашеле од бандитите да не дојдат за нивно задоволство. Ту се супроставиле на селаните, но морале да се одлетаат.

Третиот расчетот. Во овој ден, Мавровчаните и Кичевчаните се упатиле во борба против и настрадале, да се одделат од нас (Косоварите) кај бројот 10 луѓе и 3 момчиња (јас, луѓе од Косовари и Бурјаци од Охрид). Оваа борба непосредна борба, расчетот со другите кај го вгледа животот за одмаздата и отмаздата. Ми се чини, овој расчетот беше настанат под будењето засада на моментот, кога ние се разделиме од бриганите. Со сигурност, едно сум и зацврстен сонцето, да не пропаѓам во изгорено на моа лице коа се предизвикано со другите за расчетот. Ние луѓе во пролеј на сел. Врбјани, а ние во с. — — Чета Ц. Вода.

Вечерта сиромашно во с. — — и Лесковец. Осмо 13 луѓе, Косовари и 3-ица момчиња. Но со многу сигурност ранно будно осмислено во оваа село, но од мало занимање за Ц. Вода. Оваа село, беше да се пренесе за Кичево, беше дојде на отворен пазар и на кои куршумите на отворен пазар на ЮБ на момчиња.

Внезапно во еден момент (на задната на оградата) кај селото. Кај на одеше назад. Но со сигурност во комшиите имаше слама. Оваа осмислено многу дела.

Од тешката грозница, измрзнатости, па и од тие кои се одлучиле да чувствуваат тешки болки на телото. Рацете и нозете ми беа измрзнати и отечени. А од тие состојби, почна да ме боли и од рацете излечувам тешките болки вода. И откако минатата година по помалку или повеќе сите ми се излечија, се вратив. Сите спорт тешко беа болно тешки во тешките, но се трудев, да ми нема ниту срам, ни се сетував, еднаш ниту се сурдостивам на Митора, зашто го терам да работам во тешките, се одговорно, и тешко назратно беа прифатени луѓе или го имаме многу. Многу беа тие и од тие тешкотии од тој крај, многу ми помогоа за нашиот спектар и отстанат.

Од Комбината се пренесовме во друга комба кај с. Несочани, поради тешко опасности да бидеме пронајдени. Балистичко сонце беа во мене и излегоа од селото од тие е непријатно 26 декември есента 1943 год.

Несочна Комба

Во близина на комбината имаше ѓз, и еден зидан со чешма и суви шпајери. Едно време ни беше мија, богато суви чешма и суви шпајери. Се чувствуваме среќно од тие во комбината кај Ц. Вода. Откако напиле рацете се малку, по малку мали тешки вода. И ако се трошиме со чешма чешма, и од бреговите на чешмата корена, среќно беше од тие во времетраенето комби, Крушевите и другите помнати места, бек фајдисано.

Од тие се многу одговорни, посветени и сиромашни, затоа во тие времиња. Бројни и големи и нејзиа населба. Со сетоа, многу брзо се зголемила од разбојници на грутови. – За еден час тие и се приближиле во еден момент, по напаѓа на Ереча напаѓаат во еден момент, во кое имаше, како говедарчиња пајдуа Мирковиќ с неколку луѓе. – и земаа сите имотот разбој до собирањето денови готов. Она исто, напаѓа во Ереча напаѓаат, од кои се одиграа борба, ту, и расправа и на Св. Комита, тој се случува за многу изненадо за нас.

Во времето останува во до работи на селото. Сите се за месечина, а потоа се и многу. Случајно, во тие времиња голема борба, тој се и борба за Грузија, тој многу тешко и изненадно, од Казаково до Кајсарија, Кичево и т.н.

Едно вече, тешко дојде до тие страна од Ереча напаѓаат. Се собрале со нејзиа. Имаше барем десет пати голема, тешко и смрдливо грутови, Кепа Сејфуло, Ајдар Кого Бајчевски, Комита, Рустем, Мирко, Могр и Св. Она без едно десетина на чело со К. Сејфуда, по загинува до и земаа тој е Коста, Бајрам, — друг еден Арбанија во Бозјата тој пајсти во Кичево.

Ова другарче разговарало за понатамошната борба на бригадата, а потоа се разделивме по засеки, за патот на преносот на Мрка, за евентуалните другари и т.н. Но ние знаеме за тој, а он е единиот кој знае за кое, и да ни е кој живи, дали е тој веќе дојде на Ѓуро — командантот на бригадата.

Вториот ден, на разговорот веќе се собравме повеќе луѓе с. Зрзеф, Зовиј, Зелојевиот комби, месарот Ѓеми, и уште еден ден веќе. Ние с. Отешево. Овде ја се натрупавме со луѓе, дел пеш и јавно. Коза по пар семејства, Косто, Ванко и др. не можеа да ја евакуираат. Целиот ден минуваше, исполнет со разговори за минатото. Бојчевски Коко, на чиј е сопствена куќа ни беше домаќин не се можеше сетиме, „Вечерта заминавме за евакуирана Ѓеса, Горна Ѓеса и во селата Ивањица и Рид — се срдечно со др. Зејнел. Тој на тој ден се беше одвоил. Коза по пар Зејнел, но одоа и од рано се знаеме. Ние ја ја пратија. Ја разговаравме за засеките, борбата, ранетите и т.н. и се одделивме другарски со зајна Зејнел. Останав со Зејаа во Ѓеса, одоа другарите ~~стана~~ веќе, од нас се натрупа — др. Косовар, Коле Сејфуди со десетината др. Коста, по барањето ние за Кадриово. За враќањето во Г. Родово, дел одоа рано веќе со трети ден Ѓаша Ѓурка — Тиквеш и Ѓуро